

■ REACTIE INTERNETCONSULTATIE

ONDERWERP: Reactie Pensioenfederatie op de consultatie betreffende de wijziging van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen in verband met toeslag vanwege voorgenomen transitie

DATUM: 23 januari 2022

De Pensioenfederatie maakt graag gebruik van de mogelijkheid te reageren op de internetconsultatie wijziging van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen in verband met toeslag vanwege voorgenomen transitie.

Regeling voor verhogen pensioen vanaf 105% is welkom, voorwaarden moeten eenvoudiger

De Pensioenfederatie verwelkomt de tijdelijke mogelijkheid om de pensioenen te verhogen bij een dekkingsgraad vanaf 105%. De Wet toekomst pensioenen, die later ingaat dan eerder beoogd, moet voorzien in een meer structurele versoepeling van de voorwaarden voor verhoging. De Pensioenfederatie ziet in het ontwerpbesluit niet terug dat fondsen alsnog niet-verleende indexatie over 2021 kunnen geven, zoals is toegezegd door de staatssecretaris. De voorwaarden om gebruik te maken van de regeling moeten volgens de Pensioenfederatie verduidelijkt of aangepast worden om recht te doen aan de verantwoordelijkheid van het fondsbestuur en om gebruik van de regeling daadwerkelijk mogelijk te maken. Fondsbesturen zijn prima in staat om te bepalen of gebruik van de regeling evenwichtig is voor de verschillende generaties en verantwoord is in het licht van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel.

Ruimte voor toeslag over 2021 vergt verwijzing naar gerealiseerde waarde van de maatstaf

Gezien de toezegging van de staatssecretaris aan de Tweede Kamer gaan we ervan uit dat de wijziging beoogt dat fondsen in 2022 alsnog een toeslag kunnen verlenen over 2021 bij een beleidsdekkingsgraad vanaf 105%. Fondsen die in 2021 al hebben besloten tot geen of gedeeltelijke indexatie in 2022, kunnen zodoende nog niet-verleende indexatie over 2021 in 2022 alsnog geven. De passage in de algemene toelichting “Er geldt dus geen nieuwe referentieperiode” bevestigt dit beeld, maar de Pensioenfederatie zou dit graag op meer plaatsen terugzien in de voorgestelde regeling.

- Fondsen baseren toeslagen veelal op de gerealiseerde mutatie van een prijsindex of een loonindex over een referentieperiode van twaalf maanden. De peildatum ligt veelal in het najaar. De toeslag die in 2022 ingaat is dan afhankelijk van de verandering in de prijs- of de loonindex tussen najaar 2020 en najaar 2021. We zouden graag zien dat de maatstaf en de referentieperiode in deze regeling aansluiten bij de gebruikelijke systematiek. De maatregel lijkt voor te schrijven dat voor deze specifieke indexatie 1 januari 2022 tot 31 december 2022 als referentieperiode geldt. Dit is geen indexatie met terugwerkende kracht over 2021. Het beperkt ook de indexatie over 2022, die ingaat in 2023, aangezien over een referentieperiode slechts eenmaal indexatie mag worden verleend.

We zouden graag zien dat in de regeling verwezen wordt naar 'de gedurende de gehanteerde referentieperiode gerealiseerde waarde van de door het pensioenfonds gehanteerde maatstaf voor toeslagverlening'. In artikel 15c lid 4 staat nu: "Er wordt niet meer toeslag verleend dan overeenkomt met de voor het fonds geldende verwachtingswaarde voor de groeivoeten van het prijs- en loonindexcijfer van het jaar 2022". In het Integraal afwegingskader voor beleid en regelgeving (IAK) staat: "Het doel van de algemene maatregel van bestuur is om ervoor te zorgen dat de pensioenfonds die voornemens zijn om in te varen en gebruik te maken van het transitie-*ftk*, over het jaar 2022 toeslag kunnen verlenen bij een beleidsdekkingsgraad van 105%." In de aanvullende toelichting staat: "Zij kunnen daarbij het gehele jaar 2022 betrekken". De woorden 'verwachtingswaarde', 'van het jaar 2022', 'over het jaar 2022' 'en het gehele jaar 2022' suggereren dat de maatstaf en de referentieperiode in deze regeling niet aansluiten bij de gebruikelijke realisatiecijfers.

We bepleiten dat fondsen de ingangsdatum voor de toeslag die volgt uit dit besluit zelf mogen kiezen tussen 1 januari 2022 (dus met terugwerkende kracht) tot en met 1 januari 2023 (eventueel in combinatie met een verhoging over 2022). De ingangsdatum van toeslagen is dikwijls 1 januari. Een ingangsdatum met terugwerkende kracht tot 1 januari 2022 is administratief en communicatief echter uitdagend, zeker in combinatie met waardeoverdrachten etc. Vandaar het verzoek om fondsen gelegenheid te geven de ingangsdatum zelf te kiezen.

Er wordt geen toeslag verleend voor zover de actuele dekkingsgraad van het fonds door de toeslagverlening lager wordt dan 105%, aldus artikel 15 c lid 3.

- De actuele dekkingsgraad op de datum van toeslagverlening is ten tijde van de besluitvorming niet bekend en vanwege de volatiliteit lastig te voorspellen. Toetsing aan de actuele dekkingsgraad op de peildatum, gecorrigeerd voor de toeslagverlening, lijkt beter uitvoerbaar. We gaan ervan uit dat fondsen de peildatum tussen 1 juli tot en met 31 december 2022 zelf mogen kiezen.

Versnelde toeslagverlening vergt evenwichtige belangenafweging door fondsbestuur

Fondsbesturen moeten op basis van een evenwichtige afweging van de belangen van de verschillende generaties besluiten of gebruik van de aangepaste regeling voor toeslagverlening passend is. Hierbij zullen zij tevens bezien of dit in het licht van de transitie naar het nieuwe pensioenstelsel verantwoord is. We adviseren de wetgever om te volstaan met een verwijzing naar de open norm van evenwichtige belangenafweging (artikel 105 PW). Fondsbesturen kunnen dan een integrale afweging maken en daarin naast de versnelde toeslagverlening bijvoorbeeld ook de effecten van de premiedekkingsgraad meenemen.

Fondsen moeten onderbouwen dat de toeslagverlening in het belang is van deelnemers, gewezen deelnemers, andere aanspraakgerechtigden en pensioengerechtigden, aldus artikel 15c lid 5b. Het is evident dat eerdere verlening van een toeslag in het belang is van (bijna) pensioengerechtigden, maar het is de vraag of dit op langere termijn ook in het belang is van actieve deelnemers. Bij uitstel hebben actieve deelnemers immers meer aanspraken, dus meer profijt van de toeslag. De eis dat toeslagverlening in het belang is van iedereen staat voor ons gevoel op gespannen voet met het doel van de regeling, namelijk om te voorkomen dat gepensioneerden langer moeten wachten op toeslagverlening door uitstel van de Wet toekomst pensioenen (WTP).

Vereiste verantwoording moet sporen met beperkte omvang van de regeling

Fondsen die gebruik maken van de regeling moeten kwantitatief de generatie-effecten van de toeslagverlening beschrijven, aldus artikel 15c lid 5c. Het voorgenomen besluit maakt niet expliciet hoe deze effecten gemeten moeten worden. De Pensioenfederatie ziet geen meerwaarde in een separate analyse van de verandering in netto profijt door gebruik van deze regeling ten opzichte van ongewijzigde voortzetting van het ftk. Het fonds kan veranderingen in het netto profijt voorkomen door geen gebruik te maken van de voorgestelde regeling, maar dat zal niet beoogd zijn. Wellicht relevanter is

- de vraag of de effecten van deze tijdelijke regeling tegenwicht bieden tegen de effecten van uitstel van het transitie-*ftk*.

De generatie-effecten van een kortdurende versoepeling van de indexatie-eisen zijn beperkt van omvang. De extra indexatie bij gebruik van de regeling en bij dekkingsgraden tussen 105% en 125% wordt gecompenseerd door minder indexatie in de jaren daarna. Per saldo gaat er iets meer van de buffer naar gepensioneerden en iets minder naar jonge en toekomstige deelnemers. Bij dekkingsgraden onder 105% is indexatie niet toegestaan, bij dekkingsgraden boven zo'n 125% wordt al volledig geïndexeerd, de regeling heeft dan geen effect. De Pensioenfederatie bepleit dat de vereiste verantwoording proportioneel is met de beperkte omvang van de voorgestelde regeling. De Pensioenfederatie meent dat met een verwijzing naar de algemene eis van evenwichtige belangenafweging kan worden volstaan.

De Pensioenfederatie merkt volledigheidshalve op dat er geen actuele set met risico-neutrale economische scenario's van DNB beschikbaar is. Er is wel een set beschikbaar, gecalibreerd op de economische situatie in 1999-2018, waarin de lange rente toeneemt naar gemiddeld zo'n 4%. De generatie-effecten in termen van netto profijt van een tijdelijke versoepeling van de indexatie-eisen zijn bij dergelijke toekomstige rentes naar verwachting extra gering. Bij hoge toekomstige rente mogen veel fondsen immers sowieso al volledig indexeren¹. De minister van SZW heeft toegezegd dat een Commissie Parameters zal adviseren over een nieuwe set risico-neutrale economische scenario's. De Pensioenfederatie kijkt met belangstelling hiernaar uit.

Verduidelijking wenselijk welke maatregelen nodig zijn bij afzien van waardeoverdracht

In het Pensioenakkoord is afgesproken dat invaren het uitgangspunt is, maar sociale partners kunnen anders besluiten. Fondsen die dit besluit niet hadden verwacht en gebruik hebben gemaakt van de regeling kunnen een verleende toeslag niet terugdraaien (artikel 20 PW), maar de gebruikte ruimte bij volgende indexaties wel in mindering brengen. De Pensioenfederatie vraagt om te verduidelijken of fondsen hiermee voldoen aan artikel 15c lid 5d, of welke maatregelen anders nodig zijn als er toch geen waardeoverdracht plaats vindt.

---

¹ Vergelijk CPB (2017), Effect van bodem in rekenrente voor pensioenfondsen, www.cpb.nl.

- **Conclusie**

Kort samengevat bepleiten we de volgende aanpassingen:

- Graag expliciteren dat fondsen de peildatum (tussen 1 juli tot en met 31 december 2022), de referteperiode (najaar 2020 en najaar 2021) en de ingangsdatum voor de toeslag (tussen 1 januari 2022 tot en met 1 januari 2023) kunnen kiezen.
- Bij artikel 15c lid 3 graag verwijzen naar de dekkingsgraad op de peildatum, gecorrigeerd voor de toeslagverlening.
- Bij artikel 15c lid 4 graag verwijzen naar: 'de gedurende de gehanteerde referteperiode gerealiseerde waarde van de door het pensioenfonds gehanteerde maatstaf voor toeslagverlening'.
- Bij artikel 15c lid 5b graag volstaan met een verwijzing naar evenwichtige belangenafweging.
- Bij artikel 15c lid 5c de vereiste verantwoording laten aansluiten bij de beperkte omvang van de regeling.
- Bij artikel 15c lid 5d graag verduidelijken welke maatregelen fondsen kunnen nemen bij afzien van waardeoverdracht.